

**INFORMACIJA O ZAKLJUČIVANJU
MEMORANDUMA O RAZUMIJEVANJU IZMEĐU MINISTARSTVA PROSVJETE,
NAUKE I INOVACIJA CRNE GORE I
AUSTRIJSKE AGENCIJE ZA OBRAZOVANJE I INTERNACIONALIZACIJU (OeAD)
U VEZI SA PROJEKTOM “PRIPREMA ZA STRUČNO OBRAZOVANJE I OBUKU
KROZ KARIJERNO VOĐENJE I SAVJETOVANJE – GET READY 4 VET THROUGH
CAREER GUIDANCE”**

Crna Gora i Austrijska agencija za obrazovanje i internacionalizaciju (OeAD) saraduju u oblasti stručnog obrazovanja, kroz projekte koji povezuju škole i privredu.

Agencija, preko svoje regionalne kancelarije u Sarajevu, blisko saraduje sa Ministarstvom prosvjete, nauke i inovacija, Centrom za stručno obrazovanje i Zavodom za školstvo. Fokus je na reformi stručnog obrazovanja, posebno na jačanju praktičnog učenja u preduzećima i povezivanju škola sa privredom.

Jedan od primjera saradnje je regionalni projekat „Unapređenje kvaliteta učenja utemeljenog na radu kroz jačanje uloge organizatora praktičnog obrazovanja” koji je realizovan u Crnoj Gori u periodu od 2022. do 2024. godine. Kroz ovaj projekat urađen je Vodič za organizaciju i realizaciju praktičnog obrazovanja kod poslodavca u školskom i dualnom obliku. Organizovane su i tri obuke organizatora praktičnog obrazovanja, koju je ukupno prošlo 27 organizatora praktičnog obrazovanja, a izrađeni su i indikatori za osiguranje kvaliteta rada organizatora praktičnog obrazovanja. Završna konferencija projekta je održana u decembru 2024. godine kada je prezentovan Vodič predstavnicima obrazovanja i privrede, kao i uručene zahvalnice učesnicima projekta. Ovakvi projekti doprinose boljoj integraciji mladih u tržište rada i podizanju standarda obuke. Saradnja sa OeAD-om uklapa se u širi proces reforme obrazovanja u Crnoj Gori, koji naglašava modernizaciju stručnog obrazovanja, internacionalizaciju i jačanje kvaliteta. Time se Crna Gora približava evropskim standardima i praksama.

Memorandum o razumijevanju između Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija Crne Gore i OeAD-a predstavlja osnovu za zajedničku realizaciju projekta „Priprema za stručno obrazovanje i obuku kroz karijerno vođenje i savjetovanje - Get Ready 4VET through Career Guidance“, usklađenog s prioritetima EU Garancije za mlade, Planom rasta za Zapadni Balkan i postojećim sporazumima između Austrije i Crne Gore. Cilj projekta je izgradnja održivog sistema karijernog vođenja u osnovnim školama, promocija stručnog obrazovanja i obuke, te podrška učenicima pri donošenju informisanih odluka o obrazovanju i karijeri.

Projekat se realizuje u Crnoj Gori, Bosni i Hercegovini i Srbiji u periodu 2025–2027. godine. Aktivnosti uključuju definisanje uloga i standardizaciju procedura za timove za karijerno vođenje, razvoj i akreditaciju obuka, mehanizme osiguranja kvaliteta, izradu edukativnih materijala i promociju stručnog obrazovanja kroz saradnju osnovnih i srednjih škola. Poseban naglasak stavljen je na uključivanje nastavnika, roditelja, privrednog sektora i drugih aktera, kao i na peer-to-peer razmjenu između učenika osnovnih i stručnih škola. Projekat predviđa radionice, obuke, razvoj indikatora kvaliteta i materijala prilagođenih različitim korisnicima, uz digitalnu i štampanu distribuciju. Učenici stručnih škola biće angažovani kao „ambasadori“ stručnog obrazovanja, a planirane su i aktivnosti poput dana praktične obuke u kompanijama i studijskih posjeta.

Očekivani rezultati uključuju jačanje kapaciteta škola, unapređenje kvaliteta karijernog vođenja, povećanje dostupnosti informacija i resursa, kao i podizanje svijesti o značaju pohađanja stručnog obrazovanja. Projekat ima za cilj dugoročno osnaživanje mladih kroz sticanje vještina upravljanja karijerom i jačanje veza između obrazovanja i tržišta rada.

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija, u saradnji sa Agencijom i partnerima iz Crne Gore, Srbije i Bosne i Hercegovine, organizovalo je u junu i oktobru 2025. godine, dvije radionice u cilju pripreme za ovaj regionalni projekat „Priprema za stručno obrazovanje kroz karijerno vođenje - Get Ready 4VET through Career Guidance“, sa ciljem da se ojača sistem karijernog vođenja i savetovanja i mladima obezbijedi kvalitetna podrška u planiranju buduće profesije. To je bila prilika da se sagledaju nacionalni prioriteti i ciljevi iz Strategije karijernog vođenja i savjetovanja 2025-2035, analizira trenutno stanje sistema karijernog vođenja i savjetovanja kroz SWOT analizu, razmijene iskustva o standardima karijernog vođenja i savjetovanja, formiranju timova za karijerno vođenje i savjetovanje i ulozi škola u karijernom vođenju i savjetovanju, razviju modele saradnje osnovnih i srednjih stručnih škola i koncept VET ambasadora i definišu naredni koraci za jačanje regionalne mreže i podrške učenicima.

Prilog: Nacrt Memoranduma

MEMORANDUM O RAZUMIJEVANJU

između

Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija Crne Gore

i

Austrijske agencije za obrazovanje i internacionalizaciju (u daljem tekstu "OeAD")

u vezi sa projektom

"Priprema za stručno obrazovanje kroz karijerno vođenje i savjetovanje

– Get Ready 4 VET through Career Guidance"

ČLAN I – CILJEVI

Ovim Memorandumom o razumijevanju (MoU) se uspostavlja saradnja između Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija Crne Gore i Austrijska agencija za obrazovanje i internacionalizaciju (u daljem tekstu OeAD) u cilju zajedničke realizacije projekta "Priprema za stručno obrazovanje kroz karijerno vođenje i savjetovanje – Get Ready 4VET through Career Guidance". Ovaj okvir za saradnju je u skladu sa prioritetima navedenim u Garanciji za mlade Evropske unije, Planom rasta za Zapadni Balkan i postojećim ugovorima o saradnji između Austrije i Crne Gore.

Glavni cilj projekta je omogućiti održiv i kvalitetan sistem karijernog vođenja i savjetovanja u osnovnim školama u Crnoj Gori, uključujući promociju stručnog obrazovanja i obuke (VET). Projekat kroz rano podizanje svijesti i poboljšanje kvaliteta i dostupnosti usluga vođenja s jedne strane podržava učenike pri donošenju odluka o njihovom budućem obrazovanju i karijeri na osnovu odgovarajućih informacija, a s druge strane podržava obrazovni sistem pri sprječavanju napuštanja školovanja. Omogućava nesmetaniji prelazak iz osnovne u stručnu školu kroz aktivno uključivanje ključnih interesnih strana – kao što su nastavnici, direktori škola, roditelji, učenici, privredna komora i predstavnici poslovnog sektora – u okviru procesa ranog vođenja. Projekat kroz ciljane inicijative nastoji omogućiti mladim osobama sticanje ključnih vještina upravljanja karijerom i uspostavljanja jačih veza između sektora obrazovanja i tržišta rada.

Kako bi se postigli ovi ciljevi, biće sprovedene sljedeće aktivnosti:

- Uspostavljanje jasno definisanih uloga i poboljšanih okvirnih uslova za timove za karijerno vođenje i savjetovanje,
- Sprovođenje standardizovanih procesa i procedura koji su u skladu sa standardima karijernog vođenja i savjetovanja izrađenih uz podršku Evropske fondacije za obuku (ETF) u cilju poboljšanja kvalitete usluga usmjeravanja,
- Izrada i akreditacija obuke za izgradnju kompetencija timova odgovornih za karijerno vođenje i savjetovanje u osnovnim školama,
- Uspostavljanje mehanizama osiguranja kvaliteta kako bi se podržalo stalno poboljšanje karijernog vođenja i savjetovanja u osnovnim školama,
- Izrada obrazovnih materijala u cilju pružanja podrške pri razvoju društvenih, poduzetničkih i vještina karijernog upravljanja, čime se poboljšava pristup resursima za usmjeravanje,
- Promocija stručnog obrazovanja i obuke kroz održiv model saradnje između osnovnih i stručnih škola, uključujući aktivnosti koje sprovode uzori kao što su "ambasadori" stručnog obrazovanja.

ČLAN II – ULOGA OeAD-a

OeAD, djelujući u ime Ministarstva obrazovanja Republike Austrije i u bliskoj koordinaciji sa Ministarstvom prosvjete, nauke i inovacija Crne Gore, se obavezuje na sljedeće:

- Pružanje finansijske i tehničke podrške projektu, u skladu sa godišnjim budžetskim alokacijama,
- Upravljanje sprovođenjem projekta kroz svoju regionalnu kancelariju za saradnju koja se nalazi u Sarajevu, na čijem čelu se nalazi imenovana austrijska koordinatorica (direktno izaslana od strane Ministarstva obrazovanja Republike Austrije i pridružena Ambasadi Republike Austrije) u saradnji sa identifikovanom lokalnom partnerskom organizacijom u Crnoj Gori,
- Stvaranje sinergija sa međunarodnim organizacijama kao što je Evropska fondacija za obuku (ETF),
- Omogućavanje prenosa znanja i dijeljenje najboljih praksi uključivanjem austrijskih, regionalnih i lokalnih stručnjaka,
- Pružanje podrške pri izradi programa obuke, uvođenju standardizovanih procesa i procedura (instrumenata), sprovođenju mehanizama osiguranja kvalitete, izradi obrazovnih materijala, promociji stručnog obrazovanja kroz održivu saradnju,
- Praćenje napretka i izvještavanje Ministarstva prosvjete, nauke i inovacija Crne Gore najmanje dva puta godišnje.

ČLAN III – ULOGA MINISTARSTVA PROSVJETE, NAUKE I INOVACIJA CRNE GORE

Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija Crne Gore, u bliskoj koordinaciji sa OeAD-om, se obavezuje na sljedeće:

- Omogućavanje sprovođenja projekta pružanjem neophodnih informacija i administrativne podrške,
- Osiguravanje odabira i učešća pilot škola u projektu, kao i imenovanja kontakt osobe(a) za projekat,
- Koordinacija sa obrazovnim institucijama, osnovnim i srednjim školama, kao i relevantnim javnim tijelima (npr. Centar za stručno obrazovanje, Zavod za školstvo (ZZS), Privredna komora, Udruženje poslodavaca),
- Pružanje podrške sistematskoj integraciji postignutih projektnih rezultata, akreditaciji kursa obuke i osiguravanje institucionalne platforme za dijeljenje projektnih ciljeva sa relevantnim akterima,
- Učešće u zajedničkom planiranju, sprovođenju i evaluaciji projektnih mjera,
- Promocija vidljivosti projektnih ishoda i podrške koju pruža OeAD.

ČLAN IV – ZAVRŠNE ODREDBE

Ovaj memorandum stupa na snagu nakon što ga potpišu obje strane i važeći je do 31. decembra 2027. godine. Objе strane moraju dati pismeni pristanak na izmjene ili dopune. Sporovi vezani za tumačenje ili primjenu ovog memoranduma će se rješavati sporazumno kroz konsultacije. Ovaj memorandum ne proizvodi pravno obavezujuće dejstvo, već odražava zajedničku posvećenost uspješnoj realizaciji projekta.

Potpisano u Beču, Austrija, 17. decembra 2025. godine.

**U ime Ministarstva prosvjete, nauke i
inovacija Crne Gore**

U ime OeAD-GmbH

**Prof. Dr Anđela Jakšić Stojanović,
ministarka**

**dr. Jakob Calice,
izvršni direktor**

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

between

**Ministry of Education, Science and Innovation of Montenegro
and**

**OeAD-GmbH – Austria’s Agency for Education and Internationalisation (hereinafter
referred to as “OeAD”)**

Regarding

The Project “Get ready 4VET through Career Guidance”

ARTICLE I – OBJECTIVES

This Memorandum of Understanding (MoU) establishes cooperation between the Ministry of Education, Science and Innovation of Montenegro and OeAD to jointly implement the project “Get ready 4VET through Career Guidance”. The framework of cooperation aligns with the priorities set out in the EU Youth Guarantee, the Western Balkans Growth Plan, and existing cooperation agreements between Austria and Montenegro.

The project’s main goal is to foster a sustainable and high-quality system of career guidance and counselling in primary schools in Montenegro, including promotion of vocational education and training (VET). By enhancing early career awareness and improving the quality and accessibility of guidance services, the project supports on the one hand students in making informed decisions about their future education and career paths, and on the other hand the education system in preventing drop-outs. It facilitates a smoother transition from primary to VET schools by actively involving key stakeholders—such as (head) teachers, parents, students, economic chamber and representatives from the business sector—in the early guidance process. Through targeted initiatives, the project seeks to equip young learners with essential career management skills and foster stronger connections between education and the labour market.

To achieve this, the following activities will be undertaken:

- Establishing clearly defined roles and optimised framework conditions for professional orientation/career guidance and counselling teams,
- Implementing standardised processes and procedures which are in line with the career guidance standards developed with the support of the European Training Foundation (ETF) to enhance the quality of guidance services,
- Developing and accrediting training to build the competencies of teams responsible for career guidance in primary schools,
- Implementing quality assurance mechanisms to support continuous improvement of career guidance in primary schools,
- Creating educational materials to support the development of social, entrepreneurial, and career management skills, thereby increasing access to guidance resources,
- Promoting VET through a sustainable collaboration model between primary and VET schools, including activities led by role models such as VET “ambassadors.”

ARTICLE II – ROLE OF OeAD

OeAD, acting on behalf of the Austrian Federal Ministry of Education and in close coordination with the Ministry of Education, Science and Innovation of Montenegro, commits to:

- Providing financial and technical support for the project, subject to annual budget allocations,
- Managing project implementation through its regional cooperation office located in Sarajevo headed by the appointed Austrian educational coordinator (directly seconded by the Austrian Federal Ministry of Education and attached to the Austrian Embassy) in cooperation with an identified local partner organisation in Montenegro,
- Creating synergies with international organisations such as the European Training Foundation (ETF),
- Facilitating expertise transfer and sharing best practices by involving Austrian, regional and local experts,
- Supporting the development of training curricula, introducing the standardised processes and procedures (instruments), implementing quality assurance mechanisms, creating educational materials, promoting VET through a sustainable cooperation,
- Monitoring progress and reporting to the Ministry of Education, Science and Innovation of Montenegro at least twice per year.

ARTICLE III – ROLE OF THE MINISTRY OF EDUCATION, SCIENCE AND INNOVATION OF MONTENEGRO

The Ministry of Education, Science and Innovation of Montenegro, in close coordination with OeAD, commits to:

- Facilitating project implementation by providing necessary information and administrative support,
- Ensuring the selection and participation of pilot schools in the project as well as nominating of the contact person(s) for the project,
- Coordinating with educational institutions, primary and secondary schools, and relevant public bodies (e.g. Center for Vocational Education, School Board (ZZS), Economic Chamber, Employers' Association),
- Supporting the systemic integration of developed project outputs, the accreditation of the training course and providing an institutional platform to share project deliverables with relevant actors,
- Participating in joint planning, implementation and evaluation of project measures,
- Promoting visibility of project outcomes and the support provided by OeAD.

ARTICLE IV – FINAL PROVISIONS

This MoU enters into force upon signature by both parties and remains valid until 31 December 2027. Modifications or amendments must be agreed upon in writing by both parties. Disputes regarding the interpretation or application of this MoU shall be resolved amicably through consultation. This MoU does not create legally binding obligations but reflects the shared commitment to the successful implementation of the project.

Signed in Vienna, Austria, on 17th December 2025.

**On behalf of the Ministry of Education,
Science and Innovation of Montenegro**

**Anđela Jakšić Stojanović, PhD
Minister**

On behalf of OeAD-GmbH

**Jakob Calice, PhD
Managing Director**